

Voorzitter,

Dank voor deze gelegenheid om in te spreken namens het Directeuren Overleg aangaande het initiatiefvoorstel Cultuurfinitanciering van de VVD, D66 en de PvdA, oftewel hoe kunnen we de taart vergroten hier in Rotterdam. Meer geld voor kunst en cultuur: hoe kun je daar nou op tegen zijn...?

De aanzet om hierover middels dit initiatiefvoorstel het gesprek met elkaar te voeren, waardeert het DO enorm. Sterker nog, het eerste gesprek tussen de betreffende raadsleden en een afvaardiging uit het DO heeft reeds plaatsgevonden. Dat deze gesprekken tussen stakeholders in de sector en raadsleden wederom voorafgaand aan besluitvorming plaatsvinden, versterkt het vertrouwen in de dialoog en in een beoogd beter eindresultaat.

Ik neem u graag mee in een aantal zaken die besproken zijn en die we u als commissie graag vanmiddag meegeven.

Vergroting van Rijksmiddelen

Wat er ook gebeurt in Den Haag: met de 3 i's van het college van onze stad is het belang van kunst en cultuur voor de Rotterdamse samenleving al lang geen issue meer. Het is het cement van de samenleving: van economie en gebiedsontwikkeling tot onderwijs en emancipatie en ga zo maar door. Dat vanuit het Rijk dus meer geld uit die taart naar Rotterdam zou moeten komen, is wat ons betreft dan ook about time. Hoe dat te realiseren?

- Voorop staat een gezamenlijke breed gedragen lobby vanuit Rotterdam waarbij de wethouder regie voert. Wat ons betreft, kan dit vandaag al beginnen;
- Let op de valkuil: Rotterdam vergelijken met andere steden en hierop de lobby voeren. Wat wel? Voer deze lobby op de kernwaarden van de stad, waarmee de stad zich onderscheidt: architectuur, cultuuronderwijs, makers-klimaat en bovenal innovatie. Neem hierin mee: wat heeft de rest van het land eraan als het Rijk meer gaat besteden aan kunst en cultuur in Rotterdam?
- Valkuil 2: voorkom discussie over de cijfers. Rotterdam besteedt per inwoner relatief een aanzienlijk bedrag aan kunst en cultuur in vergelijking met andere gemeenten. Echter, een flink deel hiervan stroomt direct weer terug naar diezelfde gemeente middels de huurlasten. Ergo: het bedrag dat aan programmering voor Rotterdammers kan worden besteed is aanzienlijk lager dan de subsidie.

Maak dus onderscheid in:

- Subsidie (ofwel de bekostiging van de programmering)
- Prestaties (ofwel de uitbesteding van taken als beheer collecties)
- Huurbijdragen (ofwel de bekostiging van de accommodatie)

Eigen verdienenvermogen

Op dit aspect is het DO terughoudend en verwijzen hierbij o.a. naar het rapport van Berenschot: *In de schijnwerpers*, 13 juni 2023.

Want:

- Sponsoring door bedrijven is sinds 2019 met 50% afgenomen.
- Sponsoring werkt alleen voor incidentele projecten: nieuwe stoelen in een theaterzaal bijvoorbeeld. Het gaat zelden om structurele bijdragen.
- Sponsoring is uiteraard goed voor je community en het draagvlak voor de organisatie. Maar qua euro's zitten hier niet de kansen voor de sector.

Dar bovenop is het ook een trend dat bedrijven wegtrekken uit Rotterdam en de hoofdkantoren elders bepalen waar het sponsorgeld naar toe gaat. Dat werkt niet in het voordeel voor Rotterdamse organisaties.

Waar liggen wel kansen?

- Bij de particuliere markt, bijvoorbeeld in nalatenschappen.
- En: andere sectoren zouden moeten willen en kunnen bijdragen aan de impact van kunst en cultuur op hun domeinen. Bijvoorbeeld via het Angelsaksische model van de Health Impact Bonds. Hiermee is wel geëxperimenteerd in Nederland, maar de resultaten zijn niet gedeeld, of bekend. Ter illustratie: In NL zagen we de impact van cultuur tijdens de pandemie. Toen werd ook een beroep gedaan met bijbehorende budgetten op de culturele sector in het kader van de geestelijke gezondheid van jongeren.
- Hoe kan u als gemeente dan helpen? Door zelf ook de verbindingen te leggen tussen de cultuur en zorg, cultuur en economie, cultuur en welzijn. Er zou lobby gevoerd moeten worden om hier veel meer mee te experimenteren: bijv. voorkom middels investeringen in kunst en cultuur dan dat jongeren depressief worden, en veel meer geld kosten in de ggz.

Sharing is caring

Het laatste aspect uit het voorstel is het koppelen van bijvoorbeeld back-offices / shared service centre bij kleinere organisaties. Dat kan zeker wat opleveren, al is het de vraag of we hiermee de pot vergroten.

Wat kan er dan?

- Het delen van diensten (bijv. HR, techniek, gebouwbeheer) vooral wanneer dat los staat van identiteit van de organisatie.
- het bundelen van kennis over bijvoorbeeld stageplaatsen, samenwerkingen met onderwijs, diversiteit en inclusie, sociale veiligheid.
- Faciliteer bijv. een platform waar veel meer kennis wordt gedeeld en dus meer organisaties profijt van hebben (in plaats van ieder voor zich het wiel uitvinden).

Kortom, er zitten veel kansen in het voorstel. We blijven graag in gesprek met zowel de commissie als met de wethouder om hier samen in op te trekken.